

din Danemarca pentru înregistrare. Cum la începutul anului s-a formulat o ireverențioasă contestare a acestui succes, încununat în turneul de la Teatrul Națiunilor din Paris, împărtășită de tinere condeie fără termeni de comparație, mă rezum a spune că, dacă temeiul contestării ar fi fost real, în sensul de „mare cădere“, însuși autorul ar fi interzis să i se mai joace piesele în România atunci, având în vedere tentativa care l-ar fi dezavantajat. După 40 de ani, înregistrarea beneficiază de principalii interpreți de-atunci, Radu Beligan (*Béranger*), Ion Lucian (*Jean*) și Sanda Toma (*Daisy*), cărora li s-au alăturat acum, în alte roluri, Alexandru Repan, Stela Popescu, Mircea Albulescu, Mihai Fotino, Petrică Popa ș.a., cu un comentator care să sugereze discret ceea ce nu vedem – „suntem în piața unui oraș nici prea mare, nici prea mic“ –, Adrian Pinte. Atmosfera de teroare se conturează progresiv, prin sunete ciudate și apoi mugetele amplificate ale rinocerilor (excepțională coloana sonoră a lui Vasile Manta), simultan cu bizarele îngroșări de ton ale partenerilor lui *Béranger*, *Jean*, *Daisy* și ceilalți, în contrapunct cu îngrijorarea eroului care sesizează că „lumea e bolnavă“, refuză să-și piardă identitatea și, împotriva tuturor, decide să se apere. „Sunt ultimul om. Nu capitulez!“ În cuvintele frânte de chin și dezamăgire ale lui Radu Beligan sună cu demnitate simplă, aici, dramatica hotărâre. Pe 12 octombrie 2003, Teatrul Național Radiofonic și-a înscris astfel în fonoteca sa de aur o capodoperă a dramaturgiei universale și a succeselor artistice românești, pentru care merită neprecupețite elogi.

Irina IONESCU

Aiurea-n „trenul vieții“ sau despre audiența teatrului, la televiziune

La B1 TV, seara târziu, Liana Stanciu – vedetă de televiziune (cum îi place să se prezinte) – gesticulează mult, ne privește fix și ne explică ce înseamnă... *versiune scenică*. Nici mai mult (deocamdată), nici mai puțin. Nu pot să scriu ce gândesc.

Încerc să o ignor și să-l ascult pe Mihai Fotino. Cu cât tupeu îl întrerupe! Număr până la zece. Mă salvează Valentin Uritescu. În sfârșit, începe să-mi placă. O voce groasă schimbă din nou, subiectul. Se discută acum despre idoli noii generații. Clișee. George Ivașcu intervine și el. Vocea continuă seria întrebărilor. O face cu modestie, întotdeauna cu foarte multă modestie. Are și argumente. Toate sub semnul sfielnicului: *poate*. Urmat de nevinovatul: *nu știu, întreb*. Aflu că *publicul nu se regăsește* în personajele interpretate de George Ivașcu, personaje mult peste puterea de înțelegere/imaginație/așteptare a oamenilor obișnuiți, a noastră și a ei, cea cu concluziile. Ne amintește că nu este vorba, totuși, de un simplu actor, ci de un profesor universitar. Lucru pe care nu trebuie să-l uităm. Din acest motiv, personajele lui ne depășesc cu mult. Și nu le înțelegem. Părerea ei...

Cert este că îi place să se audă vorbind. Repetă fraze vehiculate în ultimii ani, în toate direcțiile, cu toate ocaziile. Fraze lungi, cu multe pauze de respirație. Deschide un alt subiect: reclama sau rolurile episodice pe *scândura scenei*... Cazul debutanților. Același discuții inutile. Timp pierdut.

Măcar aflu ce premiere se mai pregătesc la Naționalul bucureștean. Doar atât. Un reportaj de cinci minute ar fi fost mult mai eficient, mai limpede și mai... scurt.